NATALITIIS SEXAGESIMIS PRIMIS

SERENISSIMI AC POTENTISSIMI PRINCIPIS

AC DOMINI

# WILHELMI I.

SACRI ROMANI IMPERII ELECTORIS,

HASSIAE LANDGRAVII, RELIQVA.

RECTORIS ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMI

LAETANTI HASSIAE SACRIS

SVFFRAGATVR ACADEMIA MARBVRGENSIS

VOTIVA ORATIONE

IN AVDITORIO MAIORE

DIE III. IVNII HORA X. DICENDA.

CVI UT ADESSE DIGNENTVR

ACADEMIAE PRORECTOR, S. R. I. COMITES A BENTHEIM, MUNSTER, PROCANCELLARIUS, PROFESSORES, DOCTORES, CIVES FAVTORESQVE

STVDIOSISSIME PRECATVR

GEORGIVS FRIDERICVS CREVZER,

PHILOS. DR. LINGVAE GRAECAE ELOQVENTIAE ET POESEOS PROFESSOR ORDINARIVS.

## *MYTHORVM AB ARTIVM OPERIBVS PROFECTORVM EXEMPLVM PROPONITVR.* SECTIO POSTERIOR.

MARBVRGI

TYPIS KRIEGERI ACADEMICIS. MDCCCIII.

Iam ut propius accedamus, quo dudum festinat animus, cum haud alienum videretur illius belluae formâ symbolice declarari poëticen cum cantu et musicâ, neque absonum videri poterat, eandem imaginem ut *attributum* quod dicere solent, poëtae alicujus statuae adjungi. Fuerit hoc antiquioris artis rudius fortasse opus Arionem *) exhibens, sive alium quempiam, *poëtam certe, addito, quo poëseos natura significaretur, delphini signo*; evanuerit sensim ex hominum memoriâ vera operis caussa et origo.

Atqui hoc non obscurum est, quam proni sint hominum, incultiorum maxime ad ejusmodi commenta animi, ut quidquid vel in rerum naturâ, vel in artis operibus illorum sensus gravius commoverit, illud continuo

*) Arion delphino vectus dextra extenta plectrum, sinistra lyram in numis *Methymnaeorum* conspicitur vid. *Eckhel* D. N. V. Part. I. Vol. II. Pag. 502.

D 2

tinuo ex sui ingenii modulo metiantur. Graeci praecipue, quibus nulla unquam gens liberius fabularum varietate lusit, in hoc quoque genere ingenio suo maxime indulserunt. Cujus rei in mythis, *) multa exempla reperiuntur, quorum copiam expromere non attinet.

Unum sufficiat in ipso *Homero* **) obvium, ubi quem Eetioni regi aggesserat tumulum Achilles, eum Oreades nymphae ulmis consevisse dicuntur. Erat certe Eetionis regis memoriam servans tumulus, erant arbores, sed mira illa satio ad hominum haec ita sibi persuadentium arbitrium pertinet.

Sic, ut huc revertar, verine similius est, Graecos homines, quorum oculis viri delphino vecti usque obversaretur species, acquievisse in eo, quod oculis haurirent h. e. nil nisi hominem delphino vectum cogitasse: an latitantem rei caussam inde repetiisse, quo duceret et

*) etiam eorum populorum qui nunc per Asiam et Africam vivunt.

**) Iliad. VI — 420. seq.

περὶ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.

ubi cf. *Heynii* Not.

et poëtarum diis carorum sanctitas *) et animalium φιλο-μούσων indoles, et vero fortasse fama quaedam, quae Arionem aliquando undis periclitatum ferret. **) Nisi hoc malueris, fuisse illud revera Arionis signum, cui delphin, quo poëtae officium significaretur, adjunctus esset; quem deinde poëtam, quo magis ingenii gloriâ floreret, hujus belluae dorso undis enatasse fingerent. Veniam autem eo promtiorem inveniet haec fingendi libido, quo conjunctior esse reperitur cum intimo humani ingenii, nihil ad caussarum nexum non revocantis, sensu, ut explicandi deficiente facultate: comminiscendi esset adeo quaedam necessitas.

Videtis

---

*) In qua, ne plura congeram, totus fere versatur egregius in Mercurium hymnus Homericus. Facit huc quoque illa Pindarica sententia Olymp. IX — 42. seq.

— — ἀγαθοὶ δὲ
Καὶ σοφοὶ κατὰ δαίμον' ἄνδρες
Ἐγένοντο. — —

quam hic mythus Herodoteos quodammodo illustrare videri possit. Adde Pyth. I — 79. — Hinc Arion Dioni Chrysostomo Orat. XXXVII. θεοφιλὴς dicitur.

**) Non constitisse sibi in hac ipsâ fabulâ hominum tradentium rumorem docet *Luciani* locus Dialog. marin. Tom. II. Pag. 111. monente etiam *Hemsterhusio* ad h. l. Ibid. Pag. 371. ed. Bipont.

Videtis me non curare versus istos, quos tanquam in illo signo inscriptos profert loco supra laudato Aelianus, cujus fides non eo valere potest, ut ab Herodoti auctoritate recedamus, nil nisi nudam hominis statuam memorantis. Neque vero qui pressius hujus vestigiis insistere videntur *Aulus Gellius,* *) *Pausanias,* **) *Dio Chrysostomus* ***) tituli alicujus ullam mentionem faciunt. Verum, ut hoc largiar, apparuisse in hoc opere eos ipsos versus Aeliano laudatos: iidem tamen postea affecti esse potuere, celebratâ jam omnium sermone illâ de miro equite fabulâ.

Quae ipsa commentato mihi, cum deinde in haec *Heynii* verba incidissem, gaudio fuit: gemina his ei viro in mentem venisse. Sic enim ille: ****) „Sunt quoque,

*) Noct. Att Lib. XVI — Cap. 19. — „Eam fabulam dicere Lesbios et Corinthios: atque esse fabulae argumentum, quod simulacra duo aenea ad Taenarum viserentur, delphinus vehens et homo insidens“ cf. *Solini* Polyhist. Cap. 7.

**) Laconica Tom. I. Pag. 444. ed. Fac. Ἀναθήματα δὲ ἄλλα τέ ἐστιν ἐπὶ Ταινάρῳ καὶ Ἀρίων ὁ κιθαρῳδὸς χαλκοῦς ἐπὶ δελφῖνος. Τὰ μὲν δὴ ἐς αὐτὸν Ἀρίονα καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ δελφῖνος Ἡρόδοτος εἶπεν ἀκοὴν ἐν τῇ Λυδίων συγγραφῇ.

***) l. l. Pag. 102. Tom. II. ed. Reisk. Ἀρίων δὲ — ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦν οὐ μέγα, ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρῳ, καὶ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ εὐεργέτου καθήμενον.

****) De fide hist. aetat. myth. Commentat. Societat. Gotting. Vol. XIV. Pag. 117.

que, quae ab antiquis donariis et artium operibus profecta sunt. Sic suspicor fabulas ex signorum symbolis profectas. Ita de Arione a delphine servato narratio non aliam videtur originem habuisse, quam ejus signum."

Verum ut illud teneo: profectam esse omnem fabulam ab antiquo artis opere, ita aliam explicandi ipsius signi rationem exputaram, quae haud scio ad illi superiori praeferenda videatur. Movit praecipue *Pindari* *) locus, ubi in illo Medeae de condendâ Cyrene vaticinio haec leguntur:

Ἀντὶ δελφίνων δ' ἐλαχυπτερύγων
Ἵππυς ἀμείψαντες θοὰς
Ἀνία τ' ἀντ' ἐρετμῶν
Δίφρυς τε νωμάσοισιν ἀελλόποδας.

„Delphinesque breviter alatos (pinnatos) equis permutantes velocibus, habenas pro remis et currus gubernabunt procellipedes."

Quo

*) Pyth. IV — 29. seqq.

Quo in loco hactenus ab *Heynii* *) auctoritate judicium meum sejungo, ut delphinorum *piscatum* cogitandum esse negem. Primariae totius sententiae, quam Scholiastes bene explicat: — νησιῶται ἐόντες οἱ Θηραῖοι ἠπειρῶται γενήσονται, altera notio illustratur hac imagine: *gubernabunt habenas, currus, ideoque equos*: altera hac: *gubernaverant remos* ideòque delphinos.; Quae posterior idea ad vividiorem sensum poëtae revocanda est, qui quo sententiarum concinnitati serviret, sicut habenarum et curruum tractationem tractationi remorum opposuerat: ita equorum gubernationi gubernationem delphinorum opponit. **)

Est

---

*) in Notis ad h. l.

**) Admonent haec loci *Herodotei* I — 27. ubi similiter νησιῶται et ἠπειρῶται opponuntur. In quo ingeniosissima *Toupii* (Emendat. ad Suid. vid. Opuscul. Crit. ed. Lips. Tom. II. Pag. 64. seq.) conjectura: αἰωρεομένους ideo *Larchero* improbatur, quod Herodotus minime Isocrateo more membra aequalia fingere soleat. Quod licet verissimum sit; tamen antiquiores illi non prorsus abhorruisse videntur ab hac orationis concinnitate. Thucydidem quidem notum est ejusdem rei vel studiosiorem judicatum esse (vid. *Dionys. Halic.* de Thuc. Iud. Tom. VI. Pag. 869. ed Reisk. cf. *Demetr.* de Elocut. § XXV.), ipsiusque Herodoti oratio nonnumquam, in dialogis praecipue, ad τὸ ἰσόκωλον propius accedere velle videtur. Quo pertinet v. c. illud III — 53. Φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν. μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ. πολλοὶ τῶν δικαίων — τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, πολλοὶ δέ. — Quare haud scio an illud αἰωρεομένους admittendum sit, cujus etiam vestigia in plurimorum Codicum lectione: ἀερώμενοι agnoscas.

Est alius quoque locus, quo mihi similis imago expressa videtur. Apud *Euripidem* in Helena *) Chorus remum ita compellat:

> Φόνισσα Σιδωνιὰς ὦ
> Ταχεῖα κώπα, ῥοθίοισι μήτηρ
> Εἰρεσίας φίλα,
> Χοραγὲ τῶν καλλιχόρων
> Δελφίνων, ὅταν αὔραις
> Πέλαγος νήνεμον ᾖ.

Ubi quum *remus delphinorum choragus* dicatur, apparet: remiges adeoque *nautas eorundem duces et rectores* cogitari. Quod ipsum quantopere ad locum Pindaricum illustrandum faciat non attinet monere.

Itaque trita usque firmata priscis hominibus, poëtis maxime fuisse videtur navigationis cum delphinorum natantium lusu conjunctio. Quidni igitur ubi eandem navigandi artem usumque suaviore quâdam ima-

*) 1467 seqq. cf. *Electr.* 433 seqq. Locum pluribus conjecturis tentat *Musgravius* vid Tom. III. Pag. 568. ed Beck. qui sic legendum censet: Φοίνισσα Σιδωνιὰς ὦ — Ταχεῖ' εἶα, κώπα, ῥοθίοισι μάτηρ — Εἰρεσίας φίλα et in sequentibus: ὅταν αὔραις — πέλαγος εὐήνεμον.



/44

imagine declarari vellent, velut in artis opere, hominis delphinis dorso vecti symbolo uti potuerint? Hoc certe qui locum Pindaricum supra laudatum accuratius inspexerit dubium erit nemini.

Et vero reapse ita factum fuisse persuadent insularum et emporiorum veteres numi *) in quibus nihil frequentius delphinorum effigie.

Ex

---

*) Vid. *Spanhem.* de Usu et Praest. Numism. Tom. I. Pag. 227. seqq. — praecipue *Eckhel* D. N. V; Ubi Part. I. Vol. II. Pag. 322. in Carystiorum *Euboeae* numis *prora navis*. Ibid. Pag. 239 in *Corinthiorum* numo Neptunus stans, dextra *delphinum* s. tridentem; in alio Corinthiorum numo: vir nudus stans, dextra *gubernaculum* etc. Ex quo patet: variari in his ita, ut nunc navis pars vel instrumentum navigatorium, nunc delphinus ponatur. Verum ne multa: in *Messanae* Siciliae numis pluribus *delphinus* conspicitur vid Ibid P. I. Vol. I. Pag. 219. seqq. ubi sic *Eckhel* Pag 220. „*typus delphini urbem certe maritimam notat*"; ut jam *Tarentinorum* numos omittam in quibus frequens *vir nudus delphino vectus*, quoniam his quidem urbis conditor Taras significari potest; vid. Ibid. Pag. 146. — Sic *Melicertam* quoque cum *Inone* matre in mare incidentem delphines excepisse ferebantur vid. *Pausan.* Tom. I. Pag. 172. seq. Fac. *Lucian* l. l. Tom. II. Pag. 108. Bipont. *Philostrati* Imagin. I — 19. Pag. 794. ed. Olear. coll. II — Cap. 16. Cujus fabulae jucunda in *Corinthiorum* numis varietas, in quibus saepe fingitur Melicerta delphinis dorso vectus, teste *Eckhelio* Part. I. Vol. II. Pag. 242.

Ex quibus hoc mihi colligere posse videor: *fuisse illud signum* (ἐπὶ δελφῖνος ἐποχούμενον ἄνθρωπος) *antiquam navigationis significandae imaginem, quae deinde, verso in historiam symbolo, ad Arionem celebriorem per ea tempore poëtam traheretur.*

Quod *symbolorum in rem gestam trahendorum* vitium magnam fabularum copiam peperisse putandum est.*)

Totum vero illud mythorum ab artis operibus profectorum genus per omnem Graecorum historiam latius patet. Quo pertinet fortasse illa apud *Pausaniam* **) de Auge, Herculis uxore *Hecataei Milesii* narratio. In Herodoto quoque ne longius abeam,

E 2 alia

*) Sic, ut hoc utar, celebrata illa de *Minotauro* fabula *Heynio* „ortum videtur habuisse ex antiquo aliquo opere, quod Cretae servabatur, quod symbolicum esset, capite taurino homini imposito; quâ formâ Fluvii interdum exhibentur in numis." Not. ad Apollodor. Bibliothec. Pag. 517. In quam rem nunc consulenda est *Eckhelii* disputatio D. N. V. Part. I. Vol. IV. Pag. 315.

**) Arcadica Tom. II. Pag. 358. seq. ed. Fac. ubi hoc: καὶ νῦν ἔστι μὲν Αὔγης μνῆμα ἐν Περγάμῳ τῷ ὑπὲρ τοῦ Καΐκου, γῆς χῶμα, λίθου περιεχόμενον κρηπῖδι. ἔστι δὲ ἐν τῷ μνήματι ἐπίθημα χαλκοῦν πεποιημένον, γυνὴ γυμνή.

alia plura sunt, in quibus ab hoc ipso summa res pendere videatur,*) Sed cautius agendum in his, neque quidquid per historias conjunctum cum hoc genere inventum fuerit, id uno eodemque explicationis ambitu complectendum.

*) II — 181. *Ladices* fortunae vicissitudo. — IV — 14, 15. *Aristeae* Proconnesii mira facinora.

Non

Non alienum erit huic disputationi subjungere ipsum, quem Arionis poëtae Aelianus perlibet hymnum ex viri supra laudati emendationibus:

Ὕψιστε θεῶν
πόντιε, χρυσοτρίαινα Πόσειδον,
γαιήοχ' ἐγκύμον' ἂν ἅλμαν
βραγχίοις περὶ δή σε πλωτοὶ
θῆρες χορεύουσιν ἐν κύκλῳ,
κούφοισι ποδῶν
ῥίμμασιν ἐλαφρ' ἀναπαλλόμενοι σεισμῷ,
φριξαύχενες ὠκύδρομοι σκύλακες,
φιλόμουσοι δελ —
φῖνες, ἔναλα θρέμματα κουρᾶν
Νηρεΐδων θεᾶν,
ἃς ἐγείνατ' Ἀμφιτρίτα.
οἵ μ' εἰς Πέλοπος γᾶν ἐπὶ Ταιναρίαν
ἀκτὰν ἐπορεύσατε,
πλαζόμενον Σικελῷ ἐνὶ πόντῳ,
κύρτοισι νώτοις ὀχέοντες,

ἀλοκά

ἄλοκα Νηρείας πλακός
τέμνοντες, ἀστιβῆ πόρον,
φῶτες δόλιοι
ὥς μ᾽ ἀφ᾽ ἁλιπλόου γλαφυρᾶς νεὼς
εἰς οἶδμ᾽ ἁλιπορφύρου
λίμνας ἔριψαν,